



Islamic Republic of Afghanistan Independent Election Commission

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د ریس، مرستیال او منشي د انتخاب طرز العمل

منځنۍ:

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د تشکیل، دندو او صلاحیتونو قانون د (۵) مادې د (۲) فقرې له مخې، د کمیسیون نوي غوره شوي غړي په خپله لومړنۍ غونډه کې د ازادو، سري او مستقیمو ټاکنو له لارې د کمیسیون ریس، مرستیال او منشي د یوې درې کلنې دورې لپاره د دې طرز العمل مطابق انتخابوي. د کمیسیون دارالانشا د ټاکنو په ترسره کولو کې مرسته کوي. د کمیسیون تر ټولو مشر غړی چې پورتنیو پوستونو ته نوماند نه وي، د ټاکنو د بهیر سرپرستي په غاړه لري.

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د ریس، مرستیال او منشي د انتخاب طرز العمل

د ټاکنو سیستم

د کمیسیون د ریس د ټاکنو لپاره د غوڅ اکثریت له سیستم څخه گټه اخیستل کېږي. یانې نوماند باید د حاضر و غړو له ۵۰ سلنه څخه زیاتې رایې ترلاسه کړي، په دې شرط چې نصاب پوره وي او که هیڅ نوماند له نیمای زیاتې رایې ترلاسه نشي کړای، نو د هغو دوو نوماندانو تر منځ ټاکنې کېږي چې تر ټولو ډېرې رایې یې اخیستې وي.

د ټاکنو د ترسره کولو د اسانتیا په موخه، د درې واړو پوستونو لپاره په یو وخت ټاکنې ترسره کېږي.

د کمیسیون د ریس، مرستیال او منشي پوست ته د ځان نومولو شرایط یو برابر او په

لاندې ډول دي:

- د کمیسیون ټول غړي کولی شي له دغو پوستونو څخه یوه ته ځان ونوموي.
- د ځان نومولو غوښتنلیک "افورمه" ډکه او مسوول کس ته تسلیم کړي.
- هیڅ نوماند هم په یو وخت کې دوو پوستونو ته ځان نه شي نومولی.

له ټاکنو دمخه:

- نوماندان د ځان نومولو غوښتنلیک "۱ فورمه" له مسوول کس څخه اخلي.
- مسوول کس بشپړې شوې فورمې "۱ فورمه" ترلاسه کوي.

- مسوول کس د درې وایرو پوستونو د نوماندانو لومړنی نوملړ په "02 فورمه" کې لیکي او د ټاکنو د بهیر سرپرست ته یې سپاري.

د ټاکنو بهیر

- د رای ورکولو پروسې له پیل دمخه:
 - د نصاب د پوره والي په صورت کې د یادو پوستونو د وړلو لپاره د لازمو رایو شمېر اعلانوي.
 - د درې وایرو پوستونو لپاره د نوماندانو لومړنی نوملړ په جلا ډول اعلانېږي.
 - د تېرېدو لپاره وروستی فرصت د رای پانې له برابرولو یو ساعت دمخه دی.
 - مسوول کس د هغو کسانو نومونه چې تېرېږي په ژورنال کې ثبتوي او د هغوی لاسلیک اخلي.
 - د ټاکنو د بهیر سرپرست د تېرو شویو کسانو او د درې وایرو پوستونو د نوماندانو وروستی نوملړ جلا جلا اعلانوي.
 - د درې وایرو پوستونو لپاره رای پانې جلا او په متفاوتو رنگونو، د کمیسیون د حاضر و غړو له شمېر څخه ۵ دانې زیاتې چاپېږي (د رای پانې په نښه کولو کې د تېروتنې پرمهال نوې رای پانې ورکول کېږي).
 - د رای ورکولو غره په یو مناسب ځای کې د رای ورکولو له صندوق څخه لیرې اېښودل کېږي.
- د رای ورکولو بهیر
 - د رای ورکولو له پیلولو دمخه د پورتنیو پوستونو هر نوماند ته له ۳ - ۵ دقیقو پورې وخت ورکول کېږي، څو په لنډ ډول د کمیسیون غړو ته خپل ځان ور وپېژني.
 - د ټاکنو مسوول کس د رای پانې له وېش دمخه د کمیسیون د غړو د لېست فورمه کې "۳ فورمه" د کمیسیون د هر غړي لاسلیک اخلي.
 - د درې وایرو پوستونو د رای پانې شا په جلا ډول د ټاکنو کمیسیون په مهر ټاپه شوي او د کمیسیون غړو ته ورکول کېږي.
 - د کمیسیون غړي د رای ورکولو غره په ځي او د خپلې خوښې نوماند ته له نښې کولو وروسته درې واړه پانې په اړوند صندوق کې اچوي.
- له رای ورکولو وروسته
 - مسوول کس صندوق پرانیزي او ټولې رایې په مېز خالي کوي.
 - د درې وایرو پوستونو رایې له یو بل څخه بېلوي.
 - مسوول کس لومړی د ریس پوست رای پانې یوه یوه اخلي او په نښه شوی نوماند په لور غږ اعلانوي او د هغوی د نوم لېبل مخې ته یې ږدي.
 - د هر نوماند رای پانې شمېري او د ترلاسه شویو رایو شمېر د پایلو فورمه "۴ فورمه" کې لیکي.
 - مسوول کس ۴ فورمه د ټاکنو بهیر سرپرست ته ورکوي، څو گټونکی نوماند اعلان کړي.

- د مرستیال او منشي څوکیو ته هم د رای شمېرلو ورته پروسه ترسره کېږي.
- د کمیسیون غړي د ټاکنیزو پوستونو وروستی پایلې تصدیقوي.

● مهم ټکي

- کله چې په دویم روند کې د کمیسیون د ریس پوست ته دوه تنه مساوي رای ترلاسه کړي، نو د هغوی زده کړې او کاري تجربې ته په پام گټونکی کس اعلانېږي.
- کله چې د کمیسیون د مرستیال او منشي پوستونو ته د زیاتو رایو لرونکي دوه تنه مساوي رایې اخلي، په دې صورت کې پچه نه اچول کېږي، بلکې د هغوی زده کړو او تجربې ته په پام گټونکی کس غوره کېږي.
- کله چې کوم پوست ته یوازې یو نوماند موجود وي، یاد نوماند د ټاکنو له ترسره کولو پرته گټونکی اعلانېږي.
- د وروستي نوملړ له اعلان او په رای پانه کې د هغه له ظاهرېدو او یا د رایو له شمېرلو وروسته د بل نوماند په گټه نشي تېرېدلی.

د رای بانيې باوري والی

- د هر پوست لپاره یوازې یو تن په نښه شوی وي.

د رای بانيې بې باوري

- په رای پانه کې له یوه څخه زیات نوماندان په نښه شوي وي.
- په هغه صورت کې چې رای پانه بشپړه سپینه وي.
- په رای پانه کې په دوو یا له دوو څخه زیاتو نوماندانو ته خط یا چلیپا کش شوې وي.
- هر ډول لیکل او نښه چې د رای ورکوونکي هويت وښيي.
- په هغه صورت کې چې شوې نښه د دوو نوماندانو تر منځ تفکیک نشي.

ټاکنیز شکایتونه

د ټاکنو پروسې د طرزالعمل په هکله د اعتراض او یا شکایت په صورت کې، نوماند د حقوق ریاست د شکایتونو د برخې مسوول ته چې د ټاکنو په بهیر کې حضور لري، مراجعه کولی شي.

د رای بانيې به نښه کولو کې تېروتنه

کله چې یو رای ورکوونکی د رای پانې په نښه کولو کې تېروتنه کوي، نو د رای پانې وېشونکي مامور ته دې مراجعه وکړي او نوې رای پانه دې ورڅخه وغواړي، د رای پانې وېشونکی مامور د رای ورکوونکي لومړنی رای پانه باطلوي او نوې رای پانه ورکوي.

د ټاکنو څارنه:

د ټاکنیز بهیر موقت ریس د دارالانشا د ریس په مرسته د ټاکنود بهیر څارنه کوي.